

žličicah. Saj so junaki in po žličicah ne uživajo te medicinske niti ženske več, pa bi oni!

Pa iz vseh teh poglavij in iz onega že tam v februarju se vršečega treznostnega kongresa naj zavzemi vsem tistim tovarišem, ki ne cenijo dobrega vina niti za medicino več, klic: »Združimo se vsi, ki ne verujemo v te ostanke stare, škodljive miselnosti! — Združimo se mi vsi zdravi, ki smo to prazno-verje popolnoma odvrgli! Združimo se mi vsi, ki smo se v vzgled in opomin narodu odrekli v najčistejši narodni ljubezni tudi najmanjšim žličicam te medicinske — mi najpopolnejši nacionalisti — mi abstinenti — združimo se, organizirajmo se in napovemo temu praznoverju najostrejši boj! Boj v imenu moralnega zdravja naroda, ki mu ta medicinska zastruplja najglobljo notranjost. Združimo

se, ker le združeni naši glasovi bodo zavzeli po domovini in trebili to praznoverje. Le združene moči vseh vzgojiteljev abstinentov bodo polagoma izbile mladino nož iz rok. Vi vsi, ki ste se oprostil tega praznoverja, ki veste, da »le zgledi vlečejo«, vi vsi najidealnejši vzgojitelji, ki ste si svesti, »da izžareva iz vašega vzgleda neprestana moč, ki utrjuje bližnjega v dobrem« (F. W. Förster), vi vsi abstinenti, združite se, organizirajte se, ker drugače smo le glasovi v puščavi.

Da se spoznamo, da se pogovorimo o tem organiziranem boju, da ustvarimo krepko jurišno četo, sporočite mi na dopisnici kratko svoje naslove in zberite se na skupščini sekcije, da položimo temelj delu za moralno zdravje naroda. Naprej, junaki!

Horvat Rudolf, učitelj v Skofji Loki.

O sprejemnem izpitu iz slovnice za I. razred srednjih šol.

Gospoda profesorja Mlakar in Kozina sta izdala letos brošuro »Slovnica in račun-ska snov za sprejemni izpit v srednjo šolo«, kjer ugotavljata v predgovoru, da je nastala brošura, ker se učni načrt za IV. razred osn. šole in predpis za sprejemni izpit ne ujemata.

Učni načrt zahteva naslednjo učno snov iz slovnice: Ponavljanje o stavku. Zloženi stavek. Spoznavanje vrst besed: samostalnikov, pridevnikov, števnikov in zaimkov (razpoznavanje sklonov pri samostalnikih — posebno glede na krajevne napake), glagolov (spoznavanje časov, razen predpreteklega časa), prislovov, predlogov, veznikov in medmetov. Analiza v obsegu predelanega slovnicega gradiva.

Pripomba (namreč v načrtu): Slovnica se ne uči kot poseben predmet.

Predpis za sprejemni izpit zahteva pa poleg poznavanja oseba in povedka še »tačno poznavanje govornih razplovov. Profesor Mlakar, ki je sestavil slovnico snov v tej brošuri, trdi, da je »tačno poznavanje« razumeti tako, da je treba o govornih razpolih znati vse to, kar otrok v tej dobi lahko razume. Na podlagi tega zelo raztegljivega pojma je g. profesor sestavil slovnico snov, ki je po našem najboljšem prepričanju brez-pojno preobširna. Tega se sestavljalec kolikortoliko tudi sam zaveda, ker pravi že v predgovoru, da ni namen podeželskih šol, da pripravljajo za sprejemni izpit, pač pa naj skušajo mladino pripraviti za sprejem v srednjo šolo mestne šole. Tukaj bi si dovolili

vprašanje na g. profesorja, ali se zaveda vseh posledic, ki bi nujno sledile takemu stališču? Na to bi mu mogli odgovoriti z vsem povdarmom, toliko starši kolikor učitelji z dežele. Pa tudi mestni učitelji moramo odločno odkloniti to zahtevo. Po našem mnenju ni bilo tako stališče nikdar opravičljivo; govoriti pa danes, po 30 letih stremjenja modernih pedagogov za življenjsko šolo še o taki vlogi osnovne, bodisi pa podeželske ali mestne šole, pomeni najmanj reakcionaren anahronizem, da se izrazimo kolikor mogoče eufemistično v prilog g. profesorja. Nasprotno: življenje zahteva vedno nujneje, da se mu približa tudi srednja šola in da se pomeče iz nje vsa zgolj teoretična navlaka, ki tvori neznosno balast učnih načrtov naših srednjih šol. Na ljubo taki reakcionarni zahtevi se osnovna šola tudi v mestih ne bo reformirala nazaj, marveč se bodo morale srednje šole, kljub njej, reformirati naprej. In takrat bo še jasneje razvidno, kakšen nesprejemljiv nonsens je tako stališče. Na vpludno vprašanje g. profesorja, kaj in koliko da obsega »tačno poznavanje govornih razplovov«, odgovarjamo, da v obsegu predpisane slovnice snovi za četrti razred osnovnih šol. Na ta način odpadejo vse tozadevne razlike med podeželskimi in mestnimi šolami ter vse posebne priprave na sprejemni izpit.

To mnenje smo povedali ljubljanski učitelji na zborovanju 8. t. m.; šest dni pozneje pa je podpisalo ministristvo prosvete odlok, s katerim zabranjuje učitelstvu pripravljane učencev 4. razreda osnovne šole za sprejemni izpit. Roma locuta — causa finita.

Splošne vesti.

STROKOVNI KMETIJSKI TEČAJ ZA UČITELJE KMETSKO-NADALJEVALNIH ŠOL DRAVSKE BANOVINE.

Banska uprava Dravske banovine priredi za učitelje kmetško-nadaljevalnih šol pettedenski kmetijski tečaj, ki se bo vršil na kmetijski šoli v Št. Juriju ob juž. žel. od 18. julija do 20. avgusta 1932.

Tečaj bo udeležence teoretično in praktično seznanil z najvažnejšimi pojmi posameznih kmetijskih panog in sicer s poljedelstvom, s travništvom, z živinorejo, s sadjarstvom, z vinarstvom in kletarstvom, s čebelarstvom, z vrtnarstvom, s kmetijskim pravom in z zadružništvom, s kmetijskim gospodarstvom in s knjigovodstvom. Ob koncu te-

čaja bo izpit in dobijo udeleženci izpričevala.

V tečaj bodo v prvi vrsti sprejeti učitelji, ki so že poučevali na kmetško-nadaljevalnih šolah, pa še nimajo strokovnega tečaja, nadalje učitelji, ki imajo veselje in ljubezen do kmetijskega dela, ki so že poučevali najmanj pet let na podeželskih šolah ter imajo namen sodelovati pri kmetijskih, gospodarskih in kulturnih ustanovah.

V tečaj bo sprejetih 20 učiteljev.

Prošnje, kolkovane s kolkom za Din 5— in opremljene s službeno razpredelnico, je potom upraviteljstva osnovne šole poslati vsaj do 4. julija 1932. neposredno kmetijskemu oddelku banske uprave v Ljubljani.

Udeleženci bodo imeli brezplačno stanovanje na zavodu, ki prehrani pa prispeva vsak

udeleženec po Din 250— za ves tečaj. Ostale stroške bo krila banska uprava.

Za bana, pomočnik:
Dr. Pirkmajer, s. r.

UVODNI IN METODIČNI TEČAJ ZA UČITELJE GOSPODINJSKO NADALJEVALNIH ŠOL DRAVSKE BANOVINE.

Banska uprava Dravske banovine priredi za učitelje gospodinjstvo nadaljevalnih šol Dravske banovine dvotedenski uvodni in metodični tečaj, ki se bo vršil od 1. avgusta do 13. avgusta 1932. in sicer na dekliskem zavodu »Vesna« v Mariboru.

Tečaj ima namen razgrniti ves problem kmetijskega vprašanja, udeležence uvesti v miselnost in delo kmetijskega človeka, v način občevanja s kmetijskim ljudstvom, v organizacijo gospodinjstva nadaljevalnega šolstva ter metodično obdelati vso snov za imenovane šole.

V tečaj se bodo v prvi vrsti sprejemale one učiteljice, ki so že poučevale na gospodinjstvo nadaljevalnih šolah, pa še nimajo uvodnega tečaja, nadalje učiteljice, ki imajo resen namen že v šolskem letu 1932/33. pričeti s poukom na gospodinjstvo nadaljevalni šoli in ki so službovale najmanj pet let na podeželskih šolah.

Prošnje, kolkovane s kolkom za Din 5— in opremljene s službeno razpredelnico, je potom šolskega upravitelja vpslati vsaj do 4. julija 1932. neposredno kmetijskemu oddelku banske uprave v Ljubljani.

K popolni oskrbi na imenovanem zavodu prispeva vsaka udeleženka Din 150— za ves tečaj, ostale stroške bo krila banska uprava. V smislu § 6., 1. pravilnika mora imeti vsaka voditeljica uvodni in metodični tečaj.

Za bana, pomočnik:
Dr. Otmir Pirkmajer, l. r.

— Oblastni odbor Podmladka R. K. v Ljubljani namerava prirediti v letošnjih velikih počitnicah v času od 11. julija do 6. avgusta 1932. na tehniški srednji šoli v Ljubljani učiteljski tečaj za ročna dela Podmladka R. K. po sledečem programu: Metoda in pomen delovne šole, modeliranje, kartonaza, mizarstvo in kovinarstvo, pletarstvo, organizacija Podmladka R. K., prva pomoč. Tečaj se bo vršil le tedaj, ako se oglasi vsaj 40 udeležencev. Ker pa oblastni odbor nima tozadevnih denarnih sredstev za pouk in materijal, bo moral vsak udeleženec sam plačati po 400 (štiristo) Din za ta namen. Učitelji (-ce), ki se žele udeležiti tega tečaja, naj pošljejo svoje prijave do 1. julija 1932. na oblastni odbor Podmladka R. K. v Ljubljani. O eventualni vršitvi tečaja se bodo prijavitelci obvestili potom dnevnega časopisja.

Tajnik: Predsednik:
Fran Gabršek, s. r. Fort. Lužar, s. r.

— Štiritedenski gospodinjjski tečaj za učiteljice se bo vršil od 4. do 30. julija t. l. na dr. Krekovi meščanski gospodinjjski šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani.

— Pripravljanje učencev 4. razreda osn. šole za sprejemni izpit. Ministristvo prosvete je izdalo dne 14. 6. t. l. odlok O. N. Br. 45 448, s katerim zabranjuje učitelstvu pripravljane učencev 4. razreda osnovne šole za sprejemni izpit.

— Društvo »Sola in dom« v Ljubljani je vložilo na ministristvo prosvete z ozirom na čl. 24. fin. zakona za l. 1923. interpelacijo, s katero bi bil absolventom meščanskih šol onemogočen sprejem na učiteljske, s prošnjo, da izda o stvari poseben odlok, s katerim se

ugotovi pravica absolventom meščanskih šol za prestop na učiteljske. V prošnji navaja sledeče razloge: Člen 24. zakona o učiteljskih z dne 27. septembra 1929. določa, da se sprejemajo na učiteljske absolventi srednje šole in absolventi meščanskih šol: »Učenci, ki so dovršili štiri razrede meščanske šole, se smejo sprejeti v 1. razred učiteljske, če opravijo posebni izpiti. Zakon o meščanskih šolah z dne 5. decembra 1931. priznava meščanskim šolam v členu drugem veljavo nižje srednje šole: »Meščanske šole imajo veljavo nižje srednje šole«. Če je torej čl. 24. finančnega zakona za l. 1932/33. ukinil drugi odstavek čl. 34. zakona o učiteljskih, ga je pač ukinil samo zato, ker je postal brezpredmeten po čl. 2. zakona o meščanskih šolah. Ker finančni zakon ne ukinja čl. 2. zakona o meščanskih šolah, da imajo veljavo nižje srednje šole, je še nadalje dovoljen absolventom meščanskih šol prestop na učiteljske in sicer po prvem čl. 34. zakona o učiteljskih. Ako bi bil hotel čl. 24. fin. zakona prepovedati absolventom meščanskih šol prestop na učiteljske, bi bil moral ukiniti zraven drugega odstavka čl. 34. zakona o učiteljskih tudi čl. 2. zakona o meščanskih šolah. Tega pa finančni zakon ni storil, iz česar je sklepati, da je absolventom meščanskih šol po čl. 2. zakona o meščanskih šolah še vedno dovoljen prestop na učiteljske, ker imajo meščanske šole »veljavo nižje srednje šole«. Za slučaj, da ministristvo prosvete podano interpretacijo smatra za nepravilno, se opozarja na posledice, ki jih bo izzvala prepoved prestopa absolventov meščanskih šol na učiteljske. Mnogi starši, zlasti kmečki starši, so dali svoje otroke že pred leti na meščanske šole z namenom, da poidejo po dovršeni meščanski šoli na učiteljske. Ta prepoved bi torej zadela najboljše naraščaj in onemogočila velikemu številu dijakov nadaljnjo izobrazbo. Po meščanskih šolah so prihajali na učiteljske kmečki in delavski sinovi, ki so baš radi tega, ker poznajo že od mladosti življenje kmeta in delavcev, najbolj primerni vzgojitelji za njihovo mladino. Že danes se rekrutira preko 50% vseh učiteljskih kandidatov iz mest, kjer so učiteljske, kar ni zdrav pojav. Z ozirom na to, da je nujno potrebno, da pridejo na deželo učitelji s kmečko miselnostjo, katere jim šola sama ne more dati, in da se kmečkim staršem omogoči šolanje otrok na učiteljskih s tem, da se še nadalje dovoli absolventom meščanskih šol prestop na učiteljske.

— Mladinski pevski zbor osnovne šole v Bevkah priredi v nedeljo, dne 26. junija ob 15. uri v Rokodelskem domu na Vrhniki koncert. — Spored: 1. Gustav Ipavec: Slovence sem! 2. Narodna: Pesem raznih stanov. 3. Narodna: Mi smo lovci. 4. Narodna: Spomladi vse se veseli. 5. Ciril Pregelj: Pesem o ciganu. 6. Emil Adamič: Tam gori za našo vasjo. 7. Zorko Prelovec: Oj Doberdob. 8. Kor. narodna: Kje so tiste stezice. 9. Emil Adamič: Psiček laja hov, hov, hov! 10. Emil Adamič: Ležaj, ninaj tut ujač. 11. Emil Adamič: Mačka, miš in miška. 12. Emil Adamič: Pod zelenim oknom. 13. Ciganska narodna: Čergo moja, čergice. 14. Srbska narodna: Karanfile, lane moje. 15. St. Mokranjac: Osu se nebo... 16. Emil Adamič: Kdo najlepše živi. 17. Fran Gerbič: Pastirček. 18. Jakob Aljaž: Triglav. 19. Koroska narodna: Vigred približa se — Pevovalja: Josip Terpin. Pri klavirju: N. Deklevova. — Čisti dohodek je namenjen za revne šolarje. — Cene: 6, 4 in 2 Din. Šolarji 1 Din.

— Maturantje koperskega učiteljskega iz leta 1907. se sestanejo dne 5. julija t. l. ob 8. uri zvečer v restavraciji hotela Miklič v Ljubljani.

Vse muzikalije se dobe v knjigarni Učiteljske tiskarne. Prospekte raznih edicij pošilja na zahtevo brezplačno.

LISTEK

Prvi izlet EO.

Na glavnem ljubljanskem avtobusnem kolodvoru pred »Figovcem« so stali v nedeljo trije veliki avtobusi, namenjeni za krstno vožnjo prvega izleta, ki nam ga je pripravil »Ekskurzijski odsek« J. U.

Ob krasnem nedeljskem jutru, polni dobre volje, so zasedli ekskurzisti po predsedniku Joži Zupančiču in njegovemu adjutantu Dragu Supančiču odkazane prostore. Točno ob določeni uri so zabrnili motorji in potegnili s sedemdeset ekskurzisti in nekaj drobiža naložene vozove v božjo naravo. Nad nami vedro nebo, okrog nas desno in levo v divjem plesu zeleni in pisani blagoslov naše zemlje, pred nami bela cesta — za nami oblaki prahu. — Sredi te lepote potrkava nekaj, nekod, izmed nagljive belih hišic ob cesti, na griču sredi zardevajočih češenj, iz beline kamniških belih svatov. Mi ne gledamo nazaj v sivino, naša je cesta pred nami.

Škofja Loka pod Lubnikom se zavrti dvakrat, trikrat in že približimo med veliko maso na trg. Tovariš Zahrastrnik Vinko nas sprejme in razkaže škofjelške znamenitosti. Ogledamo si mesto, sokolski dom, starodavna poslopja, nekateri pa si privežejo dušo.

Po kratkem odmoru nadaljujemo vožnjo v lepo poljansko pravljico. Pred nami Sv. Sobota, mimo se opoteče Zmicec, kdo bi poznal vsa imena, brez katerih nekateri ne znajo uživati lepote! Kdor ni na potu kakor metulj nad cveti — kaj njemu imena — ta naj čita leksikon doma. Kako to pritrkava. Nova znanstva so že davno sklenjena. Pesem, nedolžna čenča, smeh in oh pa ah, drvimo po beli cesti

z brzino 40 kilometrov. Tovariš in tovarišica Grumova nas čakata pred lepo šolo v Gabrku. Pozdravljata. Ogledamo si domačo poslopje sredi rožnega vrta. Začeli so ga zidati l. 1914. in spravili pod streho 14 let kasneje. Solnčne sobe. V razredu si ogledamo lep šolski oder namenjen prosveti naroda. Vsi smo v rožicah, okiteni s svežim cvetjem! Svatje božjega dneva. Na avtobuse!

Sv. Volbenk na strmem griču! »Visoška kronika« in »Cvetje v jeseni« odpirata tiho svoje liste. Pred nami na levi, med drevjem je dom viškega gospoda. Gospa Franja nas sprejme z vrtnarskimi škarkari v roki. Ni še prešla našega obvestila, da pridemo. Pri njenem najljubšem opravilu smo jo presenetili. Obrezovala je cvetlične grme. Visoko je in ni od danes, je in ni od davnega. Zakladnica neznanih dimenzij duha. Poslednji dom, živi dom našega genija, kmeta-kralja Da, v spoštovanju umolknem. Nekdo bi prišel, ki mu ne bo smelo omagati pero, niti kloniti volja, dokler ne bo vsega tega zajel v besedo. Saj je res, kar stoji zapisano na prašnem pergamentu na pisalni mizi velikega pokojnika: ... pri mizi in pred hišo, istočasno po stezi gre, na postelji leži ...

... kadi, naliva čašo, pije, reže kruh, se smeje in pripoveduje in ti gre spet iz sobe v sobo. (A Gradnik.)

Mali Jocek je vnuček gospe Franje. Zvesti Job ga čuva. Čebele urejajeta oba, gospa Franja in hlapec Tone. Po drevoredu se podamo h grobnici, k zadnjemu domu onega, ki je napisal: »da bi rajši umrl sredi domače zemlje, bodisi od gladi, nego na zlatem stolu« ... Jože govori in zdi se mi, da v temačem smrekovem gozdu za grobnico nekdo posluša ... »Učitelji vedno postavljamo visoko pred oči naše mladine vzore naših velikih mož, katerih eden največjih je pokojni Emil Leon ... « Skromen šopek položimo na grobnico. Ganjena se zahvaljuje gospa Franja:

»Hvala! V vaših rokah je odgoja naše mladine. Če jo boste tako odgojili kakor naši umrli in mnogi dobri, še živijo, potem bo za našo lepo domovino dobro.« Neizogibni knipsar Palj nas je že zapredel v brezgibje in ujel na ploščo. Pravzaprav bi se moral imenovati Pajk. Brez njega bi ne imeli svoje zgodovine. Sicer smo pa imeli s seboj tudi številno »knipsarsko artiljerijo. Na stopnjišču Visokega se poslavljamo. Gospa Franja vihti v slovo ogromno, žal prepozno dospelo pismo sekcije.

V domačiji Janeza in Jurija Šubica v Poljanih si ogledamo cerkev. Blegaš nam mežika iz daljave domačini nas radovedno ogledujejo. V želodch zvonji polдне, ko ustavimo »Pod klancem« pri Šorliju v Gorenji vasi. Pričaka nas tovarišica Pipanova. Pri kosilu si streže vsak sam kakorkoli, ni da bi pričakal, lakota je prehuda. In žeja tudi. Nekateri se gredo hladit v bistro Poljansko, drugi hitimo za pol ure v okolico. Ogledamo si šolo na Trati. Tovariš Rebolj in njegova žena nam ne moreta dosti hitro razkazati vsega, ker na cesti že hupa. Solnce krmari v svoj popoldanski sektor.

Po strmih serpentinah brzimo vedno više nad globoko strugo. Mimo ogromnega sodega »zeljca« nad elektrarno tamle spodaj, pa se nam odpre diven pogled na Ziri. Sprejmejo nas žirovski tovariši Hribnik, Justin in Miklavčičeva. Naša pot gre na mejo do naše stražnice. Tu naši vojaki in finančni stražniki, tam laški karabinierji in finančni stražnik, vmes ob vsaki strani ceste poldrug meter visok betonast mejnik z vdobljenimi črkami SHS na naši in z l na oni strani. To naj bo meja! Zeleno-belo-rdeča zastava leno visi nad zelenilom zemlje. Gremo in molčimo. Pohitimo še v cerkev. Organist in komponist Jobst mojstrsko preludira na poslednjem delu pokojnega Milavca. Tiho gre angelska melodija skozi srca. Tod ob meji čutiš še drugače.

Tik ob meji drvimo proti Rovtam. Kmalu se posveti v ravnici Logatec. Mimo sokolskega doma, kjer je že prvo slovo od tovarišic, se spuščamo po krivuljah v šentflorjansko dolino. Kdor zna sanjariti, naj sede na obcestni kamen. Cankarjev duh je povsod Močilnik, Trojica in vsa ta bela Vrhnika. To so zvoki, ki jih ne znaš izraziti z besedo. Saj za to niti ne gre. To je pač tako Položimo šop rdečega cvetja pred noge našemu kladivarju. Narodna dolžnost? Govor. Ne moreš mimo kar tako, moraš biti tak. To ni več dolžnost.

Duše so polne in utrjene lepote. Vsak si bo uredil te stvari doma, da se bodo svetile. Gremo k »Lovcu«. Družba je zadovoljna in razigrana. Zaspanci in oni, ki hite na vlak ubeže s prvim busom. V imenu »Vrščanov« nas pozdravi tovariš Vuk s toplim in ognjevitim pozdravom v pravem kraškem zanosu. Prehitro je minil lepi čas. Človek mora vedno naprej. Kujemo načrte, kam prihodnjič in že smo v Ljubljani. Pred Evropo je razhod. Poslovilni govori v raznih lokalih, kamor so se poizgubile male »klapice«.

Ekskurzijski odsek, o katerem so nekateri dvomili in vpraševali, čemu ga je treba, nam je dokazal z nedeljskim izletom upravičenost svojega obstoja. Marsikateri od izletnikov je videl lep košek naše obmejne zemlje, ki bi je najbrž nikoli ne bil brez našega odseka, vsaj ne pod tako ugodnimi pogoji in v tako prijetni družbi. Nadejamo se, da bo EO započeto delo nadaljeval z vso žilavostjo in priznano podjetnostjo in privabil v svoj krog mnogo tovarišic in tovarišev ter jim pogostokrat nudil priliko spoznavati lepoto naše ožje, pa tudi širše domovine. Zelim vodstvo odseka OE še mnogo takih posrečenih izletov, kakor je bil — nedeljski — krstni izlet.

Tiskovine

- Spisek otrok, ki so dorasli za vpis v šole
- Spisek defektnih otrok po §§ 15. in 58. zakona o narodnih šolah
- Matični zdravstveni list za defektne otroke
- Poročilo o boleznih pri otrocih

po novih pravilnikih

- o zdravniškem pregledu otrok za vpis v šole;
- o zdravniškem pregledu dece za sprejem v šole za defektne dece in dolžnostih zdravnikov v teh šolah

ter vse nove predpise

- o zdravniškem pregledu dece za vpis v šole;
- o postopanju za vpis dece v šole za nezadostno razvito deco in učnih načrtih za te šole;
- o postopanju za vpis dece v gluho-nemnice in učnih načrtov za gluho-nemo deco;
- o postopanju za vpis slepe dece v zavode za slepo deco in učnih načrtih za pouk slepe dece

izda

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI.

Tiskovine se lahko naroče takoj, za knjigo o vseh gornjih novih predpisih pa sprejema prednaročila

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE«

v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6.

— Slavnostno Vidovdasko proslavo priredi šola Zavodnje z igro »Zgaga in zgagice« za odrasle, otroško igrice »Snegulčica«, slavnostnim govorom učenke II. razreda, mladinskim pevskim meš. zborom ter deklamacijami. Prvo igro kakor tudi petje vodi tam. Šol. upravitelj, drugo pa tov. Zerovec Marija. — Kakor drugod, vidimo tudi tukaj, da učiteljstvo v teh najtežjih časih ni izgubilo elana in volje za delo kulturnega povzdiga naroda.

— Osnovna šola v Šoštanju se je zopet uprav sijajno pokazala na odru v Sokolskem domu z mladinsko igrice »Grudica«. Mnogo časa in še več truda je učiteljstvo moralo žrtvovati, da so znali ti malčki tako zadovoljivo rešiti svoje vloge. Čez vse je pa bil »večni popotnik«. Nabito polna dvorana je pričala, da Šoštanjane res zanima delo šole ter uspehi otrok.

— V hribovitih Ravnah je tamkajšnja mladina uprizorila v novo zgrajeni šoli igro »Frisiljen stan je zaničevan«. Igralci, posebno »stara in mlada Ješprenovka« so, če pomislimo, da so prvič nastopili na odru, zadovoljivo rešili vloge. Tesno natlačena šolska soba je pričala, da so tudi hribovci željni kulturnega napredka. Bila je to prva igra, ki se je v Ravnah uprizorila. Javna potovalna knjižnica in strelska družina naj bi uspešno delovali ter vzporedno z delom šole delali v dobrobit ljudstva. Posebno nova knjižnica, ko je ljudstvo bilo tako željno primernih knjig.

— Tridnevni tečaj otroških vrtnaric v Ljubljani. Dne 9., 10. in 11. junija t. l. je bil tridnevni tečaj za otroške vrtnarice v Ljubljani. Tečaj je vodila gđ. Sl. Vencajz. Udeleženk je bilo okrog 40. V telovadnici ženskega učiteljskega je bila okusna priredba razstava izdelkov otroškega vrta. Referat o sodobnih vrtnih je imela gđ. Ferjanova. Najlepsi nastop, posebno pri otroških igrah, je bil brezdvomno gđ. Vencajzove.

— Tovarišice — maturantke na drž. žen. učiteljsko v Ljubljani iz leta 1927. Ob razstanku smo si obljubile, da se po preteku petih let snidemo; zato prosim, da pridete 16. julija ob 10. uri v Kazino. Sporočite svoje predloge. Ivanka Hrastova in Lidija Grošelj, Makole pri Poljčanah.

— 20 letnica mature maturantov letnika 1912. na mariborskem moškem učiteljsko. Z ozirom na to, da se vrši začetkom julija sokolski zlet v Pragi in banovinska skupščina JUU v Ljubljani, predlagava, da se po petletnem odmoru zopet snidemo v soboto dne 27. avgusta v Mariboru. Eventualne druge predloge pošljite, tovariši sošolci, enemu izmed naju Hofbauer, Rakuša.

— Tovarišem ljubljanskega učiteljskega iz leta 1904. sporočam, da je tovariš Bratož zbolel. Želi, da bi letošnji sestanek odložili na prihodnje leto! Upoštevajte to! Morebitne želje pošljite na moj naslov! — Jos. Kobal.

— Zasebna ženska učiteljska ostanejo. Iz Beograda je došlo uradno poročilo, da je gosp. minister prosvete dr. Dragotin Kocić razveljavil odlok ministrstva prosvete S. n. br. 12742, od 9. maja 1932., s katerim se ukinja zasebna (samostanska) ženska učiteljska in zagotovil nadaljnji obstoj zasebnim ženskim učiteljskim šolam sester milosrdnic v Zagrebu, sester božje ljubavi v Sarajevu, šolskih sester v Mariboru, mater uršulink v Ljubljani in Škofji Loki.

— Poročene učiteljice. V zadnji številki je ponovno spadal tiskarski škrat popravek o poročenih učiteljicah. Glasiti se mora »da se ne bo nanovo nameščalo dobro preskrbljenih z neuradniki poročenih učiteljic, dokler čaka na stotine revnih novincev brez kruha«.

— Fotografije z izleta E. O. Vsi udeleženci nedeljskega izleta, ki ga je priredil E. O., dobe slike, ki so zelo dobro izpadle, v pisarni uprave listov sekcije JUU v Ljubljani, Francišanska ulica 6./I. Cena posameznim slikam v obliki razglednic po Din 4.—. Cela serija 8 slik 30 Din.

— IX. Vsesokolski kongres v Pragi in esperanto. Esperantski klub v Pragi vabi vse inozemske in čehoslovaške esperantiste, ki se bodo udeležili sokolskega kongresa, da obiščejo esperantski klub, ki se sestaja vsak petek ob 20. uri. Poseben sestanek med kongresom pa bo v torek 5. julija 1932. ob 20. uri. Esperantski klub, Praha II., Národní 20., kavarna Louvre. — Iz »Heroldo de Esperanto«.

— Pismeni esperantski tečaj. Jeseni zopet otvorim nov dopisovalni tečaj za začetnike. Prijave za ta tečaj sprejemam do 1. septembra t. l. Pri meni dobite tudi vsa tozadevna pojasnila (knjige, časopise itd.). Za tiste, ki so že obiskovali kak esperantski tečaj, pa se žele še izpopolniti v tem jeziku, bom pa otvoril nadaljevalni tečaj. Oba tečaja bosta trajala šest mesecev. Pristopnina znaša Din 5.—, učnina mesečno po Din 15.—, ki se plačuje vedno za 1 mesec naprej. Ako kdo ne bi mogel izvrševati naloge v določenem roku, jih izvrši lahko pozneje, plača pa samo za 6 mesecev, četudi bi tečaj trajal morda več kot 6 mesecev. Obrnite se na naslov: Golobč Peter, šol. uprav., Jesenice-Fužine, Gorenjsko. Priložite znamko za odgovor!

Osebnostne zadeve.

— Napredovali so: v IX. skupino: Vreš Ljudmila, zab. v Studencih; Grubelnik Franc, učitelj v Sv. Lenartu; Sup. Marija, učiteljica v Čadramu; Kajzer Stefan, učitelj v Šoštanju; Volčjak Franca, učiteljica v Hočah; Mihelič Vilibald, učiteljica v Pernicah; Brinar Matilda, učiteljica v Stogovcih; Nanut Angela, učiteljica v Zaplani.

Učiteljski pravnik.

— § Vprašanje! J. A. v D. Podpisana prosim pojasnila v našem listu glede vprašanja mojega perijodičnega poviška. 5. avgusta 1932. bom dovršila 18 službenih let. 1. septembra 1928. sem bila pomaknjena v položajno skupino II/2 S 6. avgustom 1929. sem bila pomaknjena v 6. stopnjo osnovne plače. Nova razporedba me je dohitela v II/2 6. Prevedena sem bila v VII. skupino. Nisem na jasnem, ali mi gre I. perijodični povišek od 1. sept. 1931. ali od 1. sept. 1932 — Odgovor! Ker ste napredovali v II/2 skupino, vam pripada I. period. povišek od 1. sept. odnosno 1. okt. 1931., t. j. od 1. dne naslednjega meseca po prebitih treh letih službe v II/2 odnosno VII. skupini.

Albin Šifrer, puškar

LJUBLJANA, Gosposvetska c. 12
polec restavracije „Novi svet“ Tel. 3349

Orožje, streljivo, lovski in ribarski pribor, — Lastna delavnica za vsa v to stroko spadajoča popravila — Mont. daljnogledov.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

O B Č N I Z B O R

Učiteljske Gospodarske Poslovalnice
r. z. z. o. z. v Mariboru,

ki se bo vršil dne 5. julija (v torek) 1932.
ob 18. uri v dvorani Delavske zbornice
v Ljubljani.

D n e v n i r e d :

1. Zapisnik zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Odobritev letnega računa.
6. Razdelitev čistega dobička.
7. Izvolitev upravnega in nadzorstvenega odbora (po čl. 17. in 26.).
8. Slučajnosti

Po členu 10. občni zbor sklepa veljavno ob navzočnosti vsaj ene desetine članov. Ako bi te ne bilo, se vrši četrt ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

Načelstvo.

VABILO

na izredni občni zbor društva Učiteljski dom v Mariboru, ki se vrši v torek dne 12. julija 1932. ob pol 10. uri v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu v Mariboru.

Edina točka dnevnega reda je:

Likvidacija društva, ki se izpremeni v zadrugo z omejeno zavezo pod istim imenom.

Ako ni ob določeni uri občni zbor sklepčen, se vrši uro pozneje v smislu § 15. društvenih pravil v istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki pravno veljavno sklepa ob vsakem številu navzočih članov.

V Mariboru, dne 19. junija 1932.

Anton Hren,
načelnik.

VABILO

na prvi redni občni zbor zadruge z omejeno zavezo Učiteljski dom v Mariboru, ki se vrši v torek dne 12. julija 1932. ob pol 11. uri v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu v Mariboru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva pripravljalnega odbora.
2. Volitev načelstva in nadzorstva.
3. Volitev kuratorija v upravo penzije-nata.
4. Odobritev poslovnika in hišnega reda.
5. Določitev mesečne preskrbnine za oskrbo v penzionatu.
6. Sklepanje o pristopu k revizijski (zadružni) zvezi.

V Mariboru, dne 19. junija 1932.

Učiteljski dom v Mariboru

reg. z. z. o. z.

Stefan Blažič,
član načelstva.

Anton Hren,
član načelstva.

VABILO

na drugi izredni občni zbor društva Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani,

ki se bo vršil v nedeljo 10. julija ob 9. uri dopoldne v sobi odsekov JUU — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6 s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Likvidacija društva.
3. Ustanovitev zadruge z om. zav. Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako se drugega izrednega občnega zbora ne udeleži polovica plačnikov, se vrši isti dan ob 10. uri dopoldne tretji izredni občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih plačnikov (§ 27. b pravil SOU).

Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani.

Lavrič Pavel, s. r. načelnik.

Kumelj Metod, s. r. tajnik.

—g Učiteljski zdraviliški dom v Rogaški Slatini, registrovana zadruga z omejeno zavezo, je imel svoj XII. redni letni občni zbor dne 20. marca 1932. v poslojpu mestne deške osnovne šole v Celju. Iz poročila načelstva se posname, da je pristopil v poslovnem letu 1931. k zadrugi le eden član, izstopilo pa pet, tako, da je štela zadruga ob koncu leta še 167 članov s 187 deleži v znesku Din 46.750.—. Na strehi doma se je inštaliral nov strelovod, v domu pa preslikala veža in stopnišče; nabavilo se je tudi precej novega perila. V sled neugodnih prilik so se znižali dohodki doma napram prejšnjemu letu za Din 3445.—, nasprotno pa zvišali davki za Din 2124.30, kar je občutno vplivalo na poslovni uspeh zadruge, ki je vsled tega mogla izkazati le 238'42 dinarjev čistega dobička.

Da je dosegla zadruga razne taksne in davčne ugodnosti, ne sme izpustiti članom načelstva in nadzorstva nikakih tanjim in ne obrestovati deležev, kar naj služi v vednost vsem članom, ki se obračajo v tej zadevi za pojasnila na načelstvo.

Bilanca.

Aktiva:	
Vrednost perila	Din 3.713'65
Vrednost inventarja	12.463'98
Vrednost nepremičnin	62.425'54
Naložen denar	401'80
Poštna hranilnica	208'59
Delež pri Zvezi sl. zadrug	300'—
Skupaj	Din 79.513'56

Pasiva:	
Deleži	Din 46.750'—
Izposojila	18.600'—
Rezervni sklad	13.925'—
Dobiček l. 1931.	238'42
Skupaj	Din 79.513'56

Anton Gnuš.

SPREJEM DIJAKOV V PENZIIONAT UČITELJSKI DOM V MARIBORU.

Učiteljski dom v Mariboru otvori z novim šolskim letom 1932./33. penzionat. Po pravilih ima UD namen omogočiti otrokom svojih članov študij na zavodih v Mariboru s tem, da

- a) jim nudi primerno stanovanje in prehrano po primernih cenah;
- b) skrbi za njihovo nadzorstvo izven šolskega časa;
- c) jim nudi pomoč pri študiju;
- d) sploh skrbi za njihovo nadaljno smoteno vzgojo.

Pri sprejemu dijakov v oskrbo Učiteljskega doma se oziroma v smislu pravil v prvi vrsti na otroke članov iz krajev, ki gravitirajo v Maribor, torej iz mariborskega okrožja. V drugi vrsti pridejo v poštev učiteljski otroci iz ostalih delov Dravske banovine, oziroma Jugoslavije. Ako pa dopušča prostor in razmere, se lahko sprejmejo otroci sorodnikov učiteljstva iz dotičnih krajev. Le v slučaju, da ne reflektira dovolj otrok učiteljstva in njihovega sorodstva na sprejem, se morejo sprejeti sinovi neučiteljev v oskrbo Učiteljskega doma.

Kdor torej želi sprejem svojega otroka, ali pa otroka svojega sorodstva v Učiteljski dom, naj se obrne na: Upravo penzionata Učiteljski dom v Mariboru, Kosarjeva ul. 41, od katere prejme vsa tozadevna pojasnila.

Prijave se sprejemajo samo do 15. avgusta, na kar se reflektant obvesti o definitivni odločitvi.

Učiteljski dom v Mariboru.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Prinašamo izkaz o prispevkih, ki jih je darovalo učiteljstvo mariborskega okrožja o priliki vrnitve stanarine za opremo našega doma. Navajamo šole po srezih.

Srez Celje. 10 šol izmed 38: Braslovce 140 Din; Celje mesto, deška osn. š. 65 Din; Celje okolica, deška osn. š. 50 Din; Gomilsko 30 Din; Kalobje 30 Din; St. Pavel pri Preboldu 60 Din; Store 25 Din; Teharje 25 Din; Vojnik 80 Din; Zalec 50 Din; Srez Dolnja Lendava, Srez Dravograd, 10 šol izmed 27: Dravograd 60 Din; Guštanj 20 Din; Lokovica 50 Din; Muta 110 Din; Sv. Ožbalt 40 Din; Remšnik Din 20 Din; Ribnica 150 Din; Tolsti vrh 45 Din; Vuhred 20 Din; Vuzenica 50 Din. Srez Gornji grad. 1 šola izmed 15: Luče 40 Din. Srez Konjice. 2 šoli izmed 17: Sv. Jernej 40 Din; Konjice dekl. osn. š. 100 Din. Srez Ljutomer. 6 šol izmed 20: Sv. Duh 60 Din; Gornja Radgona 100 Din; Mala Nedelja 50 Din; Stogovci 60 Din; Ščavnica 30 Din; Vučja vas 35 Din. Srez Maribor d. br. 13 šol izmed 35: Fram 80 Din; Laporje 120 Din; Limbuš 66 Din; Sv. Lovrenc 60 Din; Makole 65 Din; Pobrežje 100 Din; Spodnja Polskava 70 Din; Puščava 20 Din; Razvanje 70 Din; Slov. Bistrica, deška osn. š. 50 Din; dekl. o. š. 60 Din; Studenci 213'50 Din; Studenice 30 Din. Srez Maribor l. br. 11 šol izmed 35: Sv. Anton v Slov. gor. 60 Din; St. Ilj 100 Din; Jarenina 70 Din; Sv. Jurij ob Pesnici 50 Din; Sv. Križ nad Mariborom 25 Din; Spodnja Kungota 40 Din; Maribor III. deška šola 540 Din; IV. deška 160 Din; I. deklška 105 Din; II. deklška 105 Din; Svečina 70 Din; Srez Murska Sobota. 11 šol izmed 50: Cankova 40 Din; Fikšinci 50 Din; Fokovci 30 Din; Hodoš 30 Din; Kramarovi 10 Din; Krog 100 Din; Markovci 50 Din; Prosenjakovi 40 Din; Srdica 30 Din; Salovci 40 Din; Vučja gomila 15 Din. Srez Ptuj. 15 šol izmed 38: Sv. Bolfenk v Slov. gor. 30 Din; Breg 100 Din; Cirkovce 30 Din; Hajdina 35 Din; Hum 40 Din; Sv. Marko 100 Din; Napraple 50 Din; Ormož 40 Din; Ptuj dekl. o. š. 100 Din; Ptuj-okolica, deška o. š. 10 Din; Ptujška gora 40 Din; Svetinje 30 Din; Središče 80 Din; Vurberg 90 Din. Srez Slovenjgradec. 10 šol izmed 24: Sv. Florijan 15 Din; St. Ilj pod Turjakom 25 Din; St. Janž na Vinski gori 30 Din; St. Jošt 100 Din; Pameče 25 Din; Smartno 80 Din; Skale 65 Din; Škalske Cirkovce 20 Din; Šoštanj 205 Din; Zavodnje 30 Din. Srez Šmarje. 13 šol izmed 37: Domačka gora 30 Din; Sv. Ema 10 Din; Koprivnica 80 Din; Sv. Križ 70 Din; Olimlje 20 Din; Polje 20 Din; Sv. Rok 40 Din; Stoperce 60 Din; Šmarje 60 Din; St. Vid-Grobelno 40 Din; St. Vid-Planina 40 Din; Zagorje 50 Din; Zibika 40 Din. Skupaj je darovala 101 šola izmed 372 šol mariborskega okrožja 6743'50 Din. Odzvali sta se torej naši okoliščini komaj 2/7 šol! Pa učiteljstvu teh šol zato najprisrčnejša zahvala!

Kožuh, blagajnik.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovaru. Brezvali nameščenci dobo blago tudi na obroke proti produktivni legitimaciji.

—g Sresko učiteljsko društvo v Litiji je nakazalo Učiteljskemu domu v Ljubljani prispevek 1000 Din, logaško pa zopet 500 Din. Ako zmorejo nekatera društva, zakaj ne store tega tudi ostala. Zato spomnite se svojega doma! Učiteljstvo deške osnovne šole v Hrastniku je poslalo 100 Din, ono z Unca pa 35 Din. Sresko društvo Novo mesto je poslalo 347 Din. Jos. Kobal, blagajnik.

SPOMINJAJTE SE UČITELJSKIH DOMOV V LJUBLJANI IN MARIBORU!

Mladinska Matica

—mm Iz uprave. Z ozirom na našo notico v zadnji številki »Učiteljskega Tovariša« glede ekspedicije knjig Mladinske Matic po železnici in avtih je dodati, da bodo prejele one šole, ki zadnjega obroka (t. j. devetega) za Mladinsko Matico še niso vplačale, matične knjige posebe naravnost po pošti, in sicer takoj, ko prejmemo še manjkajoči obrok. Seveda velja ta dodatek tudi za vse ostale šole, ki so sicer vedno prejemale knjige po pošti.

—mm Ocene. V zadnjih »Odmevih« je objavil tov. Albert Zerjav daljši članek o delovanju Mladinske Matic v letu 1931. V članku omenja, da se je razvila Mladinska Matica v najboljšo našo mladinsko založbo. »Novosti« iz Zagreba so ponovno omenjale publikacije Mladinske Matic. — V »Jutru« priobčuje Borko laskavo oceno o letošnjih »Kresnicah«, ki se končuje takole: »Pohvaliti je treba zamisel in nje izvedbo. Tako smo dobili pregled naših najboljših mladinskih pisateljev in med prispevki marsikakšen biser, ki bo vzradostil tudi odraslega čitatelja. Knjižica je opremljena prav okusno. Mirno jo lahko smatramo za dogodek v naši mladinski književnosti.

Šolski radio.

—r Program za XXXIII. teden. V torek 28. junija bo ob 9. uri oddajala III. drž. realna gimnazija v Ljubljani slavnostni program šolske proslave Vidovega dne. I.—III. Pred oddajo bo govoril nekaj besed ob zaključku prvega poslovnega leta v šolskem letu gosp. prof. Andrée. Vključite aparate ob 8'45!